

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 26 juli 2016

betreft Brieven inzake wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (33118, A /33962) en voortgang stelsel Omgevingswetgeving (33118, B)

ons kenmerk 159228.01u

Geachte mevrouw Schultz van Haegen-Maas Geesteranus,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening (IMRO) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 20 mei 2016¹, waarin u de Kamer een afschrift doet toekomen van uw brief aan de Tweede Kamer van 19 mei 2016² inzake het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Eveneens hebben deze leden met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 25 mei 2016³, waarin u de Kamer door middel van toezending van een afschrift informeert over de voortgang van de trajecten van de uitvoeringsregelgeving, invoeringswet- en regelgeving (inclusief overgangsrecht), aanvullingsregelgeving en implementatie van de Omgevingswet.

De leden van de fracties van CDA, SP, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en van de Partij voor de Dieren hebben nog vragen over deze brieven en leggen u deze graag voor beide brieven in één keer voor.

Vragen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie merken om te beginnen op dat zij zich in deze reactie beperken tot die aspecten, die niet te zijner tijd inhoudelijk aan de orde komen in de Invoeringswet of de AMvB's. Wat die laatste besluiten betreft verwijzen zij ook naar de brief van de commissie verzonden op 12 juli 2016⁴ inzake de behandeling van de voorgehangen ontwerpbesluiten Omgevingswet. Inhoudelijke opmerkingen bij de Invoeringswet en andere inpassingswetgeving zullen zij maken zodra de betreffende wetgeving in de Eerste Kamer voorligt.

De leden van de CDA-fractie hebben al bij het debat over de Omgevingswet nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de complexiteit en risico's van de ICT-infrastructuur die de werking van het

¹ Kamerstukken I, 2015-2016, 33118, A /33962.

² Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185.

³ Kamerstukken I, 2015-2016, 33118, B.

⁴ Brief van 12 juli 2016 met kenmerk 159524.01u, nog niet als Kamerstuk gepubliceerd.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 2

beoogde stelsel mogelijk moet maken. Daarbij is aandacht gevraagd voor de doorzettingsmacht die de minister zou moeten toekomen om het ICT-project tot een succes te maken. Bevoegdheden die daartoe strekken worden, als deze leden het goed hebben begrepen, in de Invoeringswet geregeld. Voor verdere ontwikkeling en onderhoud van de ICT-infrastructuur moge dat wellicht toereikend zijn, de vraag van deze leden is hoe deze doorzettingsmacht de komende jaren, tot aan de komst van de Invoeringswet, is geregeld. Welke besluitvormende bevoegdheid c.q. doorzettingsmacht heeft u nu ten opzichte van alle partners in het ICT-project, waaronder gemeenten, provincies en waterschappen, en diverse bestuursorganen, beheerders van informatiehuizen enzovoorts. Kunt u garanderen dat de ICT-infrastructuur bij invoering van de Omgevingswet gereed en (beproefd) werkend is?

In dat opzicht valt het op dat u bij de behandeling van de Omgevingswet, in de schriftelijke voorbereiding nog de ambitie had om minimaal het huidig niveau van dienstverlening te handhaven. In de brief van 259 mei jl.⁵ lezen de leden van de CDA-fractie dat ten minste de minimale wettelijke vereisten vervuld moeten kunnen worden; u noemde deze optie ook bij het debat in de Eerste Kamer op 15 maart 2016⁶ al: dat is een stap terug in ambitieniveau. Klopt dat volgens u? Is er daadwerkelijk een stap terug gedaan in het ambitieniveau dat de regering met de invoering van de Omgevingswet nastreeft? Zo ja, wat is daarvoor de verklaring? Acht u dat gegeven acceptabel?

Bij het debat over de Omgevingswet bleek ook dat er nog een fors tekort bestond in het budget voor de invoering. U verwijst in uw brief van 25 mei 2016 naar afspraken die zijn vastgelegd in een principeakkoord en die na ondertekening een bijlage zullen vormen bij het in juli 2015 afgesloten Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet.⁷ Dat principeakkoord heeft de Kamer nog niet bereikt. Graag vernemen de leden van de CDA-fractie de stand van zaken. Voorts ontvangen zij graag een overzicht van de in totaal met invoering van de Omgevingswet en het bijbehorend stelsel gemoeide jaarlijkse kosten bij het Rijk en de andere overheden, en de voorziene dekking daarvan.

In de brief van 19 mei jl. lazen de leden van de CDA-fractie ook dat de regering een instructieregel overweegt om vergunningvrij bouwen voor bepaalde categorieën gebouwen verplichtend aan gemeenten voor te schrijven.⁸ Deze leden delen de ambitie van de regering om tot vermindering van regels op dit vlak te komen, maar ze hechten ook aan respect voor de autonomie van gemeenten. Beide zijn ook belangrijke uitgangspunten in het stelsel van de Omgevingswet. Hoe beoordeelt u een instructieregel op dit vlak in het licht van het uitgangspunt decentraal - tenzij? Is het volgens u geen slecht signaal dat er nog geen vier maanden na de aanvaarding van de Omgevingswet al over het gebruik van een instructieregel wordt gesproken? De leden van de CDA-fractie stellen niet zozeer een beschouwing over de inhoud van een dergelijke instructieregel, maar vooral over het signaal dat de regering hiermee ten aanzien van de beoogde cultuurverandering geeft, op prijs.

⁵ *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 8.

⁶ *Handelingen I*, 2015-2016, nr. 23, item 3, pagina 3 en *Handelingen I*, 2015-2016, nr. 23, item 8, pagina 35-36.

⁷ *Kamerstukken I*, 2015-2016, 33118, B, pagina 7-8.

⁸ *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 10.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 3

Vragen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie ontvangen graag van u een bevestiging dat de Invoeringswet en het Invoeringsbesluit daadwerkelijk het sluitstuk van deze stelselherziening zijn. Met andere woorden, dat zowel de parlementaire behandeling van alle aanvullingswetten als de voorhangprocedure van de vier aanvullingsbesluiten is afgerond, voordat de parlementaire behandeling van de Invoeringswet en de voorhangprocedure van het Invoeringsbesluit aan de orde zijn.⁹

In uw brief van 19 mei 2016 schrijft u: "Daarnaast wil ik regelen dat om vergoeding van indirecte schade kan worden verzocht op het moment dat de activiteit wordt uitgevoerd. Van indirecte schade is sprake wanneer schade ontstaat door een ontwikkeling in de buurt van het eigen terrein, zoals een woonblok dat het vrije uitzicht ontnemt.¹⁰ (...) Aan de jurisprudentie kan worden ontleend dat een forfait van 5% redelijk is voor ontwikkelingen die in de lijn van de verwachtingen liggen. Gedacht kan worden aan kustversterking, de aanleg van nieuwe infrastructuur voor energie en vervoer en de inbreiding en transformatie van woon- en werkgebieden. Een forfait van 5% onderstreept dat alleen bovenmatige schade voor vergoeding in aanmerking komt. Een verhoging van het forfait nodigt gemeenten uit om globale omgevingsplannen vast te stellen, waardoor er meer ruimte ontstaat voor initiatieven van ontwikkelaars, burgers en overheden. In de Omgevingswet wil ik aansluiten op de huidige praktijk en alleen een grondslag bieden voor vergoeding van bovenmatige schade."¹¹

De leden van de SP-fractie merken op dat een forfait van 5% volgens de Raad van State redelijk is voor ontwikkelingen die in de lijn van de verwachtingen liggen, zoals kustversterking. Zij vragen of de drempel van 5% niet geldt wanneer de maatregel die de schade veroorzaakt geen normale maatschappelijke ontwikkeling is? Bent u van plan om het forfait verder dan 5% te verhogen?

Kunt u aangeven of door het vaststellen van globale omgevingsplannen burgers niet alleen minder gedetailleerde rechten kunnen ontlenen in vergelijking met bestemmingsplannen, maar ook minder vergoeding krijgen van schade die voor hen ontstaat, door een hoger forfait? Op welke manier zal hierbij rekening worden gehouden met de belangen van betrokkenen?

In uw brief van 19 mei jl. stelt u u: "De combinatie van een binnenplans en buitenplans vergunningstelsel onder de Omgevingswet leidt niet tot een procedurele stapeling, zoals dat nu onder de Wabo het geval is. Indien de binnenplanse vergunning voor een activiteit moet worden geweigerd, moet die activiteit op grond van de Wabo ook worden aangemerkt als een andere activiteit om af te wijken van het bestemmingsplan, waarna de vergunning voor beide activiteiten alsnog kan worden verleend. De invoeringswet regelt dat wanneer een omgevingsvergunning op grond van het omgevingsplan moet worden geweigerd, de vergunningaanvraag binnen dezelfde procedure alsnog kan worden toegekend in het belang van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties."¹²

⁹ *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 1.

¹⁰ *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 3.

¹¹ *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 4.

¹² *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 8-9.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 4

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning die op basis van het omgevingsplan niet kan worden verleend, kan vervolgens alsnog verleend worden in het belang van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, zo merken de leden van de SP-factie op. Kunt u aangeven of het globale omgevingsplan hier zelf dan niet aan moet voldoen? Moet de initiatiefnemer bij het bevoegd gezag vragen om het initiatief aan te merken als afwijkend van het bestemmingsplan? Kunt u aangeven op wie de bewijslast rust dat er sprake is van een evenwichtige toedeling?

Deze leden citeren ook de volgende passage: "Overigens wil ik erop wijzen dat het vaststellen van een integrale omgevingsvisie door provincies en gemeenten niet per sé vooraf hoeft te gaan aan het vaststellen van de omgevingsverordening of de uitbouw van het omgevingsplan. De verbeteringen en nieuwe mogelijkheden van het stelsel dienen, gelet op de doelen van de wet en de opgaven waarvoor de betreffende overheden staan, zo snel mogelijk na inwerkingtreding van het stelsel te worden benut. Het nog niet gereed zijn van de integrale omgevingsvisie hoeft daaraan niet in de weg te staan. Omgevingsverordeningen en omgevingsplannen zijn, gelet op het karakter van de beleidscyclus, bij uitstek bedoeld als dynamische documenten waarin wijzigingen in het beleid op ieder moment kunnen worden verwerkt. Afhankelijk van de lokale context kan het dan ook ondoelmatig zijn om te wachten op het gereed zijn van een integrale omgevingsvisie. Ik laat het daarom aan de betreffende overheden over om zelf te bezien wat de meest doelmatige en doeltreffende volgorde van handelen is."¹³ Zij merken op dat het vreemd lijkt dat het omgevingsplan of de omgevingsverordening vastgesteld of aangepast kan worden voordat er duidelijkheid is over de omgevingsvisie. Wat dat betreft zou een wettelijke overgangstermijn voor iedereen helderheid en duidelijkheid kunnen brengen. Vooral ook aangezien in de memorie van toelichting van de Omgevingswet over het instrument omgevingsvisie het volgende staat: "Zo worden in een vroegtijdig stadium mogelijk strijdige of juist meekoppelende ontwikkelingen met elkaar in verband gebracht. Ook gaat de omgevingsvisie in op de sturingsfilosofie van het vaststellende bestuursorgaan en daarmee op de eigen rol bij de realisatie van die visie en de voorziene rol van anderen. Op die manier vindt de beleidsuitwerking en uitvoering via programma's of andere beleidsinstrumenten in samenhang plaats."¹⁴

Eveneens merken zij op dat verderop in de memorie van toelichting het volgende staat: "Bestuursorganen kennen een grote mate van vrijheid om beleidsdocumenten naar eigen inzicht in te richten en op elkaar af te stemmen. Een formele koppeling tussen de omgevingsvisie en andere instrumenten zou een adequate reactie van het bestuur op ontwikkelingen in de weg staan en kunnen leiden tot ingewikkelde procedures, juridisering van het stelsel en daarmee tot onnodige bestuurlijke lasten. Ook zou het beleidsmatige karakter en daarmee de werking van deze documenten onder druk komen te staan. Het getuigt echter van goed bestuur als de inzet van instrumenten volgt uit een samenhangende omgevingsvisie."¹⁵

Deze leden constateren dat door de omgevingsvisie aan het begin (eerste jaar) af te hebben voor iedereen duidelijk is wat de stip op de horizon is en waarom er bepaalde keuzes gemaakt worden in de omgevingsverordening en het omgevingsplan. Zij merken op dat uit de Einderapportage Pilots omgevingsvisie¹⁶ al bleek dat er een opgave ligt om de uitdagingen op lange ter-

¹³ *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 12.

¹⁴ *Kamerstukken II*, 2013-2014, 33962, nr. 3, pagina 51.

¹⁵ *Kamerstukken II*, 2013-2014, 33962, nr. 3, pagina 120.

¹⁶ *Kamerstukken I*, 2015-2016, 33962, F, pagina 2.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 5

mijn te agenderen en te vertalen naar consequenties voor de korte termijn. Door het vaststellen van een omgevingsvisie naar achteren te verschuiven wordt dit probleem versterkt. Bent u in verband hiermee bereid een wettelijke overgangstermijn op te nemen?

Vragen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 19 mei 2016 ten aanzien van de invoeringswet Omgevingswet. Zij hebben de volgende vragen: Kunt u duidelijk maken hoe de voorgestane regeling inzake planschaderegeling met als uitgangspunt 'Uitnodigingsplanologie en organische ontwikkeling van het omgevingsplan' zich verhoudt tot de gewenste rechtsbescherming? Betekent dit, doordat niet de eindfase van de voorgestane ontwikkeling uitgangspunt is, dat het eigendom/belang van de naaste omgeving stukje bij beetje ondergeschikt wordt gemaakt aan de gemeentelijke planvorming? En betekent dit voorts dat eventuele onteigening met of zonder volledige schadevergoeding, gelet op de toekomstige ontwikkelingen in de praktijk, lastiger wordt, omdat onder meer een onteigeningstitel bij aanvang op het gehele eigendom ontbreekt, gelet op de fase van ontwikkeling?

Deze leden vragen of het ambitieniveau digitalisering nu naar aanleiding van het recent gesloten implementatie-akkoord¹⁷ met de koepelorganisaties verlaagd is, en hoe zich dat verhoudt tot uw uitspraken bij behandeling van de Omgevingswet in maart 2016¹⁸.

Met name maken zij zich zorgen over de beschikbare, digitale, milieu-informatie met betrekking tot monitoringssystematiek; volgens deze leden de basis voor een succesvolle vergunningaanvraag en melding, die bepaalt of deze acceptabel zijn gelet op de toestand van de leefomgevingskwaliteit.

Kunt u duidelijk maken of dit portaal voldoende beschikbaar zal zijn bij beoordeling van de acceptatie? En welke juridische risico's hier aan de orde zijn als het bevoegd gezag de noodzakelijke basisinformatie niet kan valideren?

Welke ondersteuning kan de burger eisen met betrekking tot de volledigheid en actualiteit van deze gegevens als de toegankelijkheid niet gewaarborgd is conform de standaarden/definities die u gaat vaststellen bij de komende invoeringswet en het oudere, papieren, archief hieraan niet voldoet? Welke waarborgen qua gelijke toegankelijkheid kunt u verschaffen aan burgers die niet beschikken over de noodzakelijke vaardigheden om gebruik te maken van het digitale portaal?

De leden van de PvdA-fractie vragen u de procedure ten aanzien van de omgevingsplanactiviteit ter zake van afwijking van het omgevingsplan in een helder processchema te verduidelijken en zichtbaar te maken aan welke instructieregels dan wel algemene regels de gewenste ontwikkeling moet voldoen om in aanmerking te komen voor toekenning (legalisatie) binnen de contouren van het omgevingsplan. Aan welke openbare procedure kunnen externe belanghebbenden

---

¹⁷ Op 1 juli 2016.

¹⁸ *Handelingen I*, 2015-2016, nr. 23, item 3, pagina 3 en *Handelingen I*, 2015-2016, nr. 23, item 8, pagina 35-36

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 6

refereren als zij redenen zien om bezwaar aan te tekenen of in beroep te gaan tegen de acceptatie van de afwijking door het gemeentebestuur?

Deze leden vernemen naar aanleiding van uw beschrijving van de overgangstermijnen en het overgangsrecht graag of provincies bij gebrek aan een integrale omgevingsvisie, die voldoet aan de nieuwe wet, in staat worden geacht de provinciale belangen in voldoende mate te kunnen behartigen en zo nodig dwingend opleggen, als dit uitsluitend met de verordening moet plaatsvinden. Ontstaat hier niet een juridisch tekort inzake het motiveringsvereiste? Kunnen provincies, gelet op de eis van een evenwichtige toedeling van functies in een omgevingsvisie, bij een dergelijk gebrek, alsnog een omgevingsplan (doen) vaststellen dat in de plaats treedt van een gemeentelijk omgevingsplan?

Bij brief van 25 mei 2016 informeert u de Kamer over de voortgang van de trajecten van uitvoeringsregelgeving, Invoeringswet en invoeringsregelgeving (inclusief overgangsrecht), aanvullingsregelgeving en implementatie van de Omgevingswet. Hierin schrijft u: "Hieruit komt het beeld naar voren dat voor overheden de baten groter zijn dan de kosten doordat de werklast vermindert."¹⁹ De leden van de PvdA-fractie vragen om een toelichting op de laatste alinea van deze brief met betrekking tot de kosten/baten verhouding van het nieuwe stelsel. Kunt u inzage geven in de cijfermatige onderbouwing van deze stelling? Zij vragen u of het niet veel te vroeg is voor een dergelijke conclusie, omdat de business cases voor de verschillende onderdelen van het digitale stelsel nog gemaakt moeten worden op basis van de vast te stellen standaarden/definities en AMvB's. Ook moeten de 'informatiehuizen', in de Laan van de Leefomgeving waarin wordt samengewerkt, nog gevormd worden, zo merken zij op. Kunt u aangeven welke kosten hiermee gemoeid zijn?

Ten slotte constateren deze leden dat gemeenten hebben vastgesteld, dat zij onder het nieuwe stelsel honderden miljoenen aan legesinkomsten gaan missen als gevolg van de verschuiving van het vergunningeninstrument naar algemene regels. Kunt u dit signaal bevestigen en op welke wijze wilt u daarvoor een financiële oplossing of compensatie aanbieden?

Vragen van de leden van de GroenLinks-fractie

Schade

De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat u overweegt een forfait in te voeren, waar beneden geen recht op schadevergoeding bestaat. De huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) kent een forfait van 2%, u overweegt een forfait van 5% in te voeren.²⁰ Wilt u toelichten waarom geen forfait van 2% wordt ingevoerd, maar waarom u overweegt om een hoger forfait van 5% in te voeren? Welke consequenties zal dit hebben voor gedupeerde burgers, instellingen en bedrijven?

Sancties

U geeft aan in overleg met de staatssecretaris van Economische Zaken te bezien in hoeverre de bestuurlijke boete voor lichte vergrijpen van de CITES regelgeving al dan niet gecontinueerd zal

¹⁹ Kamerstukken I, 2015-2016, 33118, B, pagina 8.

²⁰ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, § 2.1.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 7

worden in de Omgevingswet.²¹ Deze leden vernemen graag wat de achtergrond is van deze heroverweging.

Omgevingsplanactiviteit

U geeft aan dat u, in lijn met het voorstel van de VNG, de mogelijkheid voor gemeenten wilt creëren om zelf in het omgevingsplan te kunnen bepalen of voor een activiteit een vergunning nodig is.²² De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat u daarom in de Invoeringswet een grondslag voor een vergunningenstelsel in het omgevingsplan wenst op te nemen, een zogeheten binnenplanse vergunning. Hierbij kan het gaan om een vergunningplicht voor bouwwerken, sloopactiviteiten of het aanbrengen van veranderingen aan beschermde monumenten. Zij vragen u om toe te lichten binnen welk wettelijk toetsingskader gemeenten bepalen wanneer al dan niet een vergunning nodig is voor een activiteit. Regelt de Omgevingswet dit toetsingskader? En wilt u een toelichting geven bij de mogelijkheid die er komt, om een activiteit, waarvoor op grond van het omgevingsplan een vergunning is geweigerd, alsnog binnen dezelfde procedure een vergunning te verlenen in het belang van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties? Kunt u met een aantal voorbeelden aangeven waarom u deze mogelijkheid wenst te creëren?

Eveneens merken deze leden op dat u, op voorstel van de VNG, de term 'afwijkactiviteit' wenst te vervangen door 'omgevingsplanactiviteit'. Zij vragen of dit taalgebruik niet zal leiden tot minder transparantie en grotere onduidelijkheid over de betekenis van een omgevingsplan, met als gevolg onzekerheid bij burgers. Bent u het eens met deze leden dat hiermee een duidelijke term vervangen wordt door een verhullende term?

Kunt u met een aantal voorbeelden aangeven welke bouwwerken, via de Invoeringswet Omgevingswet, niet meer vergunningplichtig zullen zijn? De leden van de GroenLinks-fractie vernemen graag op welke wijze handhaving plaats zal vinden bij afwijking van regels in het omgevingsplan, wanneer niet vooraf, via de vergunningverlening, is getoetst of het desbetreffende bouwwerk voldoet aan de regels in het omgevingsplan.

Vragen van de leden van de fractie van de ChristenUnie

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brieven over de uitwerking en invoering van de Omgevingswet. Graag stellen zij naar aanleiding daarvan enkele vragen.

Schade

Deze leden constateren dat de omgang met wat nu planschade of nadeelcompensatie wordt genoemd aanzienlijk verandert. De regering geeft het hoofdstuk over schade zodanig vorm dat het past bij de doelen van de Omgevingswet en uitnodigingsplanologie wordt gefaciliteerd. Daarbij wordt aangesloten bij titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze leden begrijpen de beweging die de regering voorstaat waar u op hoofdlijnen de voor- en nadelen van

²¹ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 7.

²² Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, § 2.4.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 8

schetst in uw brief van 19 mei 2016.²³ Zij vragen u nader te reflecteren op de ontwikkeling van de rechtsbescherming van burgers door de voorgestelde wijze van omgaan met schade, zodra de Omgevingswet van kracht wordt. Hoe verhouden bijvoorbeeld het forfait van 5% en het latere moment waarop burgers en bedrijven duidelijkheid krijgen zich tot de huidige rechtsbescherming?

Globale omgevingsplannen, uitnodigingsplanologie, omgaan met onzekerheid en het bieden van flexibiliteit zijn enkele begrippen die de ruimtelijke ordening van de toekomst kenmerken, als het aan de regering ligt. In dat kader is de omgang met schaduw schade relevant. De voorbereiding van besluitvorming, maar ook ruimtelijke reserveringen kunnen hun negatieve schaduw vooruitwerpen op de waarde van onroerend goed en op de ontwikkelmogelijkheden van bedrijven. Een generieke regeling voor compensatie biedt volgens u geen oplossing.²⁴ Kunt u aangeven wat dan wel een oplossing biedt, zo vragen de leden van de ChristenUnie-fractie. Hoe gaat de regering bij bijvoorbeeld ruimtelijke reserveringen voor weg- of waterveiligheidsprojecten enerzijds de schaduw schade zo beperkt mogelijk houden en anderzijds burgers en bedrijven op een adequate wijze tegemoetkomen? Welke aanpak van en omgang met schaduw schade staat u kortom voor ogen?

De laatste vraag die deze leden in het kader van de voorgestelde vernieuwde omgang met schade aan u stellen is of het inzicht dat in de toekomst anders moet worden omgegaan met schade ook zou moeten leiden tot een andere omgang met baten als gevolg van ruimtelijke ingrepen. Zij vragen u op dit vraagstuk te reflecteren.

Digitalisering

In de brief over de Invoeringswet Omgevingswet staat opgenomen dat: "Bij de realisatie van het digitaal stelsel voor de informatievoorziening over de fysieke leefomgeving wordt prioriteit gegeven aan het realiseren van de minimaal wettelijk noodzakelijk voorzieningen. Via deze tussenstap wordt doorontwikkeld aan de functionaliteit die nodig is om het huidige dienstverleningsniveau te handhaven conform de doelstelling in het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet."²⁵ Betekent dit dat de minimaal noodzakelijke voorzieningen gerealiseerd zijn op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, zo vragen de leden van de ChristenUnie-fractie. Het doel is om een aantal digitale tools te kunnen bieden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. In hoeverre is dit doel een garantie dan wel een voorwaarde voor de regering voor het in werking laten treden van de Omgevingswet? Met welk resultaat stelt de regering zich tevreden?

Omgevingsplan

Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat per gemeente van rechtswege één gemeentedeckend omgevingsplan, merken deze leden op in uw brief.²⁶ In hoeverre hebben gemeenten de mogelijkheid om straks met meer dan één omgevingsplan per gemeente te gaan werken, zo vragen zij. Hoe werkbaar en praktisch is het voor met name grote gemeen-

²³ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185.

²⁴ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 4.

²⁵ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 8.

²⁶ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 12.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 9

ten om hun vaak vele tientallen bestemmingsplannen te vervangen door één groot globaal Omgevingsplan? Kunt u nader op het toekomstige Omgevingsplan-landschap ingaan?

Ontwerpbesluiten

De vier ontwerpbesluiten zijn door u voorgelegd aan beide Kamers²⁷ conform de voorhangprocedure, zoals opgenomen in artikel 23.5 van de Omgevingswet. Deze leden wijzen op de brief welke namens de commissie IMRO is verzonden met betrekking tot de procedure.²⁸ Daarnaast merken zij op dat zoals te doen gebruikelijk het advies van de Raad van State over de voorgelegde ontwerpbesluiten nog niet bekend is en dat publicatie conform de Wet op de Raad van State voorzien wordt gelijktijdig met de bekendmaking van de AMvB's. Aangezien de vier ontwerpbesluiten van historisch omvangrijke proporties zijn en tevens grote impact hebben, vragen de leden van de ChristenUnie-fractie of de regering bereid is om in samenspraak met de Raad van State na te gaan of het advies van de Raad van State inzake de ontwerpbesluiten reeds voor de behandeling in de Kamer (op hoofdlijnen) openbaar kan worden gemaakt. Indien dit niet mogelijk is overwegen deze leden om te zijner tijd een verzoek te doen tot voorlichting²⁹ door de Afdeling advisering van de Raad van State.

Vragen van de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren

U geeft aan dat naast het vastleggen van het overgangsrecht en de benodigde intrekking en wijziging van andere wetten, de invoeringswet er ook voor zal zorgen dat lopende wijzigingen van bestaande wetgeving in de Omgevingswet worden doorgevoerd (zoals VTH en de Waterwet).³⁰ De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren vragen u of u ook nog voornemens bent om naar aanleiding van het opstellen van de AMvB's en de reeds afgeronde preconsultatie van de AMvB's, wijzigingen in de Omgevingswet via de Invoeringswet door te voeren? Zo ja, kunt u hier duidelijkheid over geven?

In uw brief van 19 mei stelt u: "Ik wil daarom voorlopig in grote lijnen de huidige regelgeving voor punitieve handhaving continueren. Deze acht ik voldoende overzichtelijk en duidelijk. Samengevat houdt continueren in dat de brede strafbaarstelling via de Wed voor elk domein wordt gehandhaafd en dat de huidige bestuurlijke strafbeschikking in de domeinen milieu, water en natuur en de bestuurlijke boete in het domein bouwen worden voortgezet."³¹ Kunt u aangeven of er cijfers beschikbaar zijn over hoe vaak de laatste jaren gebruik is gemaakt van de bestuurlijke strafbeschikking in de domeinen milieu, water en natuur? Deze leden vragen of u deze cijfers aan de Kamer ter beschikking kunt stellen.

Eveneens vragen zij of onderzocht is of de regelgeving voor punitieve handhaving als instrument effectief is en effectief wordt ingezet? Zijn er op dit moment en in de nabije toekomst genoeg toezichthouders en handhavers om te voorkomen dat er (onherstelbare) schade optreedt? Zo ja, waar baseert u dat op?

²⁷ Kamerstukken I, 2015-2016, 33118, C.

²⁸ Brief van 12 juli 2016 met kenmerk 159524.01u, nog niet als Kamerstuk gepubliceerd.

²⁹ Artikel 21a Wet op de Raad van State

³⁰ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 2.

³¹ Kamerstukken II, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 6.

datum 26 juli 2016

ons kenmerk 159228.01u

blad 10

Onder paragraaf 2.5 van uw brief van 19 mei 2016 stelt u dat: "De Invoeringswet regelt dat wanneer een omgevingsvergunning op grond van het omgevingsplan moet worden geweigerd, de vergunningaanvraag binnen dezelfde procedure alsnog kan worden toegekend in het belang van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties."³² Deze leden vernemen graag hoe bepaald wordt of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties als een omgevingsplan globaal al is vastgesteld.

Inzake uw brief van 25 mei 2016 hebben de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren nog de volgende vragen en constatering.

Implementatie

Tijdens het debat inzake de Omgevingswet op 15 maart 2016 in de Eerste Kamer zei u: "Vanuit BZK vindt onderzoek plaats naar aanleiding van de eerder door deze Kamer geuite zorg over toename van de handhavinglast bij gemeenten. Met betrekking tot verder onderzoek naar lastenvermindering voor burgers en bedrijven kan ik toezeggen dat in toekomstige onderzoeken naar administratieve lasten bij AMvB's, de invoeringswet en andere regelingen ook de effecten voor burgers en bedrijven in beeld worden gebracht, zoals ik dat ook in dit wetsvoorstel heb gedaan."³³ In uw brief van 25 mei 2016 schrijft u: "Zo heb ik recent een onderhandelingsakkoord bereikt met de bestuurlijke koepelorganisaties (VNG, IPO en UvW) over de financiering van de implementatie. Dit onderhandelingsakkoord past bij de werkwijze voor de totstandkoming van de Omgevingswet. Ook de implementatie gaan we gezamenlijk uitvoeren en financieren. Ook wordt gewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarmee zijn de eerste belangrijke stappen gezet voor een succesvolle implementatie."³⁴

Kunt u aangeven wat de planning of stand van zaken is ten aanzien van het onderzoek over de handhavinglasten dat vanuit BZK zou plaatsvinden?

U schrijft eveneens: "Het Invoeringsbesluit zal naar verwachting in 2018 ter voorhang aan het parlement worden aangeboden."³⁵ Zien deze leden het juist dat de voorhang van de diverse aanvullingsbesluiten³⁶ vóór de voorhang van het Invoeringsbesluit zal plaatsvinden?

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk vrijdag 2 september 2016.

Hoogachtend,

Prof. dr. E.M. Sent

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening

³² *Kamerstukken II*, 2015-2016, 33962, nr. 185, pagina 9.

³³ *Handelingen I*, 2015-2016, nr. 23, item 8, pagina 47.

³⁴ *Kamerstukken I*, 2015-2016, 33118, B, pagina 2.

³⁵ *Kamerstukken I*, 2015-2016, 33118, B, pagina 4.

³⁶ *Kamerstukken I*, 2015-2016, 33118, B, pagina 4-7.